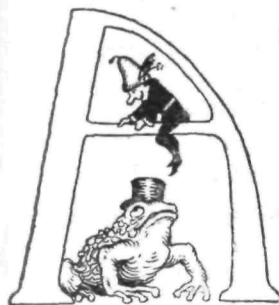

PAVEL STRMŠEK:

Zgodovinske črtice.

Arion.

rion, slavni grški pevec in glasbenik, je živel okolo leta 620. pred K. r. Večjidel svojega življenja je bil pri Periandru, vladarju mesta Korinta.

Pravljica pripoveduje, da se je Arion nekoč vozil iz Italije po morju proti Korintu. S seboj je imel mnogo zakladov, ki so bodli v oči požrešne mornarje. Sklenili so Ariona umoriti. Ko Arion to zapazi, gre k njim ter jih prosi, naj mu pustijo življenje, zaklade pa si naj razdele. Mornarji pa so se bali, da jih Arion pri kralju vendarle zatoži; zato mu reko: „Skoči sam v morje, ali te pa umorimo mi.“ Arion, misleč, da se mu bliža smrt, jih prosi, naj mu vsaj dovolijo, da še pred smrtjo enkrat zapoje in zabrenka na citre. Mornarji mu to radi dovolijo, saj so tudi sami radi poslušali slavnega glasbenika.

Arion se vstopi v vsi prekrasni opravi na krov ter zabrenka in zapoje — kakor je mislil — svojo zadnjo pesem, nato pa skoči v morje. Toda, oj, čudo! Ne utone, temveč morska riba delfin, ki je poslušala njegovo petje, ga vzame iz hvaležnosti na svoj hrbet in ga odnese na obrežje Korinta.

V Korintu opiše Arion Periandru čudežno svojo rešitev, a ta mu ne more verjeti. Ko pridejo brodarji iste ladje v Korint, jih pokliče Periander pred se ter vpraša, kje je Arion. A ti mu odgovore, da je ostal v Italiji, zakaj mislili so, da je utonil v morju. V tem pa stopi iz stranske sobe Arion v ravno isti opravi, kakor je skočil v morje. Sedaj mornarji niso mogli več tajiti, in Periander jih je dal pribiti na križ. Oborskem obrežju pa so postavili kip v spomin, kako je rešila riba umetniku življenje.

Federat.

Lacedemonec Federat se je potezal za mesto v zboru tristoterih, ki so upravljali državo. A ko je propadel, ni žaloval, temveč je šel domov vesel, da ima Šparta še tristo od njega boljših mož.

Domoljubna Špartanka.

Špartanka je imela pet sinov v vojni. Po končani bitki priteče k nji suženj ter ji pravi: „Vseh tvojih pet sinov je padlo.“ A Špartanka zakriči nad njim: „Ničvredni suženj, povej, kdo je zmagal.“ Ko ji suženj reče: „Mi“, teče Špartanka vsa srečna v svetišče in hvali bogove za dobljeno zmago.

